

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-296

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Veistilä, Minna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Päihteitä käyttäneet äidit, heidän lapsensa ja lastensuojelu. Kertomuksia ja reflektiota.			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö		Aika-Datum-Month and year 2008-04-23	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 132 s., 8 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä lapsi- ja nuorisosiaalityön erikoisalaan liittyvässä ammatillisessa lisensiaatintutkimuksessa rakennan yhdessä päihteitä käyttäneiden äitien kanssa kertomuksia äitien ja heidän lastensa elämästä sekä lastensuojelullisesta tuesta. Tutkimus liittyy keskusteluun päihteitä käyttäneiden äitien ja heidän lastensa tukemisesta ja sen tarkoituksena on lastensuojelun ammatillisten käytäntöjen ja menetelmien kehittäminen.</p> <p>Tehtävänäni on tutkia</p> <p>a) mitä päihteitä käyttäneet äidit kertovat omasta ja lastensa elämästä ja saamastaan lastensuojelullisesta tuesta, ja</p> <p>b) miten tutkija ja lastensuojelun ammattilainen tarkastelee näitä kertomuksia luodessaan yhdessä äitien kanssa käsitystä lapsesta ja perheestä sekä heidän tarvitsemastaan tuesta.</p> <p>Tutkimusaineistona on kolmetoista haastattelua. Haastattelen neljää erään keskussairaalan päihdepoliklinikan asiakkaana raskausaikanaan ollutta äitiä, joilla on yhteensä viisi alle viisivuotiasta lasta. Haastattelumenetelmänä ja analyysin välineenä käytän narratiivista reflektointia. Reflektoinnilla tarkoitan sitä, että tutkijana asetan oman ammatillisen taustani kautta haastattelutilanteissa esille nousevat ajatukseni ja tunteeni tutkimustyön kohteeksi samalla tavoin kuin haastattelussa esille tulleet äitien kertomukset. Käsitlemme niitä yhdessä äitien kanssa haastattelutilanteissa. Narratiivisuus, tarinallinen näkökulma, on tässä tutkimuksessa erityisesti apuna siinä, miten reflektiivassa keskustelussa elämää ja analyysia jäsenämme äitien kanssa, sekä siinä, miten keskustelun ja analyysin raportoin.</p> <p>Tutkimuksen tärkeimpänä tuloksena näiden äitien ja heidän lastensa tarinat tulivat näkyviksi. Lastensuojelun sosiaalityöhön voidaan tarinoiden kautta saada ymmärrystä siitä, millaista on olla päihteitä käyttänyt äiti ja hänen lapsensa sekä siitä, millaisena nämä äidit näkevät saamansa tuen. Lastensuojelun tarpeen arvioinnin ja työmenetelmien kehittäminen on tutkimuksen mukaan tarpeellista. Haastateltujen äitien ja heidän lastensa saama lastensuojelullinen tuki ei perustunut olemassa olevaan tietoon varhaisen kiintymyssuhteen muodostumisesta tai perheiden riskeistä ja suojaavista tekijöistä. Suunnitelmallisuuden ja pitkäjänteisyyden sekä sosiaalisen tuen merkitys korostui äitien toiveissa ja tarpeissa. Lastensuojelun ostamat erityispalvelut toimivat tutkimuksen mukaan kuitenkin hyvin haastateltavien sosiaalisena tukena. Tutkimuksessa vahvistui käsitys siitä, että päihteitä käyttäneitä äitejä ja heidän lapsiaan on tuettava yhdessä ja tuen tulee painottua lapsen elämän varhaisvaiheeseen. Narratiivinen reflektio ja sensitiivinen tutkimusote osoittautuivat toimivaksi tavaksi tehdä tämän tyyppistä lastensuojelun tutkimusta. Ne mahdollistivat eettisesti perustellun, äitien kanssatutkijuuteen ja yhdessä työskentelyyn perustuvan tutkimuksen.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords lastensuojelu päihteet äidit lapset narratiivisuus reflektiivisuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			